

Rimóci Közös Önkormányzati Hivatal
Jegyzője

..6.. napirend

Előterjesztés

Rimóc Község Önkormányzata Képviselő-testületének
2024. július 4-i ülésére

Tájékoztató a 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékeléséről

Tisztelt Képviselő-testület!

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 96 §. (6) bekezdése szerint a települési önkormányzat a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról átfogó értékelést készít, melyet a képviselő-testület megtárgyal. Az átfogó értékelés tartalmi elemeit a 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet 10. számú melléklete tartalmazza. Az értékelést – a képviselő-testület általi megtárgyalást követően – meg kell küldeni a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Gyámügyi és Igazságügyi Főosztály Szociális és Gyámügyi Osztály (a továbbiakban: Gyámhivatal) részére. A Gyámhivatal az értékelés kézhezvételétől számított harminc napon belül javaslattal élhet a települési önkormányzat felé, amely hatvan napon belül érdemben megvizsgálja a gyámhivatal javaslatait, és állásfoglalásáról, intézkedéséről tájékoztatja. Az elmúlt évben is határidőben tettünk eleget e kötelezettségünknek.

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXI. törvény megalkotásának célja, hogy megállapítsa azokat a szabályokat, melyek szerint az állam, az önkormányzatok és a gyermekek védelmét ellátó természetes és jogi személyek segítséget nyújtsanak a gyermekek jogainak és érdekeinek érvényesítéséhez, a szülői kötelezettségek teljesítéséhez. Gondoskodjanak a gyermekek veszélyeztetettségének megelőzéséről és megszüntetéséről. A gyermeki jogok védelme minden olyan személynek a kötelessége, aki a gyermek nevelésével, oktatásával, ellátásával, ügyeinek intézésével foglalkozik.

A jogszabályi előírásnak megfelelően elkészítettük Rimóc Község Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló átfogó értékelést.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet az előterjesztés megtárgyalására és a szükséges határozat megalkotására'

Rimóc, 2024. június 26.

Rózsavölgyi Tibor
jegyző

Rimóc Község Önkormányzata
Képviselő-testületének
/2024. (VII.4.) határozata

A 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatok ellátásának értékeléséről szóló
tájékoztató jóváhagyásáról
(tervezet)

1. Rimóc Község Önkormányzatának Képviselő-testülete megtárgyalta Rimóc Község Önkormányzata 2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról szóló, átfogó értékelést, és azt a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény, 96. § (6) bekezdése alapján elfogadja.
2. A Testület felkéri a polgármestert, hogy a döntésről – az átfogó értékelés egyidejű megküldésével – értesítse a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Hatósági Főosztálya, Szociális és Gyámügyi Osztályát, és részére határidőben kerüljön megküldésre.

Határidő: azonnal

Felelős: Szabó Vilmos polgármester

Rimóc Község Önkormányzata
2023. évi gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak átfogó értékelése

A gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény (a továbbiakban: Gyvt.) 96. § (6) bekezdése értelmében a települési önkormányzat és az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv, a gyermekjóléti és gyermekvédelmi feladatainak ellátásáról átfogó értékelést készít, a gyámhatóságokról, valamint a gyermekvédelmi és gyámügyi eljárásról szóló 149/1997. (IX.10.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Gyer.) 10. számú melléklete szerinti tartalommal.

1. A település demográfiai mutatói, különös tekintettel a 0 – 18 éves korosztály adataira

Rimóc község állandó lakosainak száma 2023. december 31-én:
Ebből a gyermekek száma, 0-18 éves korig

1642 fő
383 fő

Életkor	Fiú	Lány	Összesen
0-3 éves	42 fő	48 fő	90 fő
4-6 éves	30 fő	31 fő	61 fő
7-14 éves	80 fő	81 fő	161 fő
15-18 éves	29 fő	42 fő	71 fő

Rimóc településen az állandó lakosok száma évről évre csökkenő tendenciát mutat, 2010-ben még 1850 fő volt kimutatható, a 2023. év végére már csak 1642 főről beszélhetünk. A népesség számának alakulását elsősorban a születések és halálozások aránya határozza meg. A különbség többi részét az elvándorlások teszik ki. Ugyan, van némi bevándorlási folyamat is, de inkább az elvándorlások magasabb száma jellemző, főleg a fiatalok körében, melynek fő oka a munkalehetőségek alacsony száma.

Az életkor az egyént jellemző, tőle elválaszthatatlan biológiai és társadalmi tulajdonságok összessége, amelyhez korszakonként változó tartalom kapcsolódik. A hazai gyakorlat az életkor vonatkozásában az alábbi csoportosítást alkalmazza:

- gyermekkorúak (0-14 év közöttiek)
- produktívkorúak (15-59 év közöttiek)
- öregkorúak (60 év feletti)

2023. év végén Rimócon 383 fő gyermekkorú, 973 fő produktívkorú és 306 fő öregkorú élt.

2. Az önkormányzat által nyújtott pénzbeli, természetbeni ellátások biztosítása

2.1. A rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény

A jegyző állapítja meg a gyermek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultságát, amennyiben a gyermeket gondozó családban az egy főre jutó havi jövedelem összege nem haladja meg

a.) az öregségi nyugdíj mindenkori legkisebb összegének 165 %-át (ez az összeg 2023-ban is 47.025,- Ft), ha

- a gyermeket egyedülálló szülő, illetve más törvényes képviselő gondozza, vagy
- ha a gyermek tartósan beteg, illetve súlyosan fogyatékos, vagy

- ha a nagykorúvá vált gyermek megfelel a Gyvt. 20. § (3) vagy (4) bekezdésében foglalt feltételeknek,
- b.) az öregségi nyugdíj legkisebb összegének 180 %-át (51.300,-Ft), feltéve, hogy a vagyoni helyzet vizsgálata során az egy főre jutó vagyon értéke nem haladja meg külön-külön vagy együttesen a meghatározott értéket.

Vagyon alatt azt a hasznosítható ingatlant, járművet, továbbá vagyoni értékű jogot kell érteni, amelynek egy főre jutó értéke a gyermeket gondozó családban

- a.) külön-külön számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének húszszorosát (570.000,- Ft), vagy
  - b.) együtt számítva az öregségi nyugdíj legkisebb összegének hetvenszeresét (1.995.000,-Ft)
- meghaladja, azzal, hogy nem minősül vagyonnak az az ingatlan, amelyben a szülő vagy a tartásra köteles más törvényes képviselő életvitelszerűen lakik, az a vagyoni értékű jog, amely az általuk lakott ingatlanon áll fenn, továbbá a mozgáskorlátozottságra tekintettel fenntartott gépjármű.

A Gyvt. 2013. április hó 1. napjától hatályos rendelkezései értelmében az egyéb jogosultsági feltételek fennállása esetén a nagykorúvá vált gyermek akkor jogosult a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre, ha

- a.) nappali oktatás munkarendje szerint tanulmányokat folytat és 23. életévét még nem töltötte be, vagy
- b.) felsőfokú oktatási intézmény nappali tagozatán tanul és a 25. életévét még nem töltötte be, és a nagykorúvá válását megelőző második hónap első napja, valamint a nagykorúvá válását megelőző nap közötti időszakban legalább egy napig rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre volt jogosult.

A jegyző az elmúlt évben **231** gyermek részére állapított meg rendszeres gyermekvédelmi kedvezményt. A jogosultság megállapítására a kérelmek benyújtását követően került sor. A jogosultság egy éves időtartamra állapítható meg, ezért évente új kérelmet kell előterjeszteni a megfelelő mellékletekkel együtt.

A jegyző annak a gyermeknek, fiatal felnőttnek, akinek rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsága a tárgyév augusztus 1-jén fennáll, a tárgyév augusztus hónapjában, illetve a tárgyév november 1-jén fennáll, a tárgyév november hónapjában támogatást nyújt készpénz formájában.

A támogatás alapösszege gyermekenként **6.000,-Ft**, emeltösszege gyermekenként **6.500,- Ft**.

2023. augusztus hónapban **220 fő** részére **1.429.500,-Ft** 2023. november hónapban **244 fő** részére **1.484.500,-Ft** került kifizetésre.

Összesen **2.914.000,-Ft** került ily módon átadásra, mely összeg 100 %-ban az állam által finanszírozott, önkormányzati saját erőt nem tartalmaz.

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapításának célja, hogy a gyermek szociális helyzete alapján jogosult

- a bölcsődés, az óvodás, az általános iskola 1-8 évfolyamán nappali oktatásban résztvevő gyermek az intézményi térítési díj 100 %-ára (ingyenes étkezés)
- az előzőkhez nem tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-ára,

A rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermekek számának alakulása

2018. 2019. 2020. 2021. 2022. 2023.

Tárgyévben jogosultak száma: 213 210 230 215 213 231

Rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre irányuló kérelem a 2023. évben nem került elutasításra.

Hátrányos, halmozottan hátrányos helyzet megállapítása

2013. szeptember hó 1. napjától a Gyvt. 67/A. §-a, és a gyámhatóságokról, valamint a Gyer. 83/A. §-a rögzíti a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet megállapításának szabályait.

Hátrányos helyzetű az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében az alábbi körülmények közül egy fennáll:

- a.) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony iskolai végzettsége, ha a gyermeket együtt nevelő mindkét szülőről, a gyermeket egyedül nevelő szülőről vagy a családba fogadó gyámról – önkéntes nyilatkozata alapján – megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor legfeljebb alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik,
- b.) a szülő vagy a családba fogadó gyám alacsony foglalkoztatottsága, ha a gyermeket nevelő szülők bármelyikéről vagy a családba fogadó gyámról megállapítható, hogy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésekor a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 33. §-a szerinti aktív korúak ellátására jogosult vagy a rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény igénylésének időpontját megelőző 16 hónapon belül legalább 12 hónapig álláskeresőként nyilvántartott személy,
- c.) a gyermek elégtelen lakókörnyezete, illetve lakáskörülményei, ha megállapítható, hogy a gyermek a településre vonatkozó integrált városfejlesztési stratégiában szegregátumnak nyilvánított lakókörnyezetben vagy félkomfortos, komfort nélküli vagy szükséglakásban, illetve olyan lakáskörülmények között él, ahol korlátozottan biztosítottak az egészséges fejlődéséhez szükséges feltételek.

Halmozottan hátrányos helyzetű

- a.) az a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre jogosult gyermek és nagykorúvá vált gyermek, aki esetében a Gyvt. 67/A.§. (1) bekezdés a) –c) pontjaiban meghatározott körülmények közül legalább kettő fennáll,
  - b.) a nevelésbe vett gyermek,
  - c.) az utógondozói ellátásban részesülő és tanulói vagy hallgatói jogviszonyban álló fiatal felnőtt.
- A jegyző a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság elbírálásával egyidejűleg kérelemre - *külön döntésben, a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultsággal egyező időtartamra* - megállapítja a gyermek, nagykorúvá vált gyermek hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzetének fennállását. A hátrányos vagy halmozottan hátrányos helyzet fennállásának megállapítása a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményre való jogosultság megállapítását követően is kérelmezhető, ebben az esetben a feltételek fennállását a kérelem benyújtásának időpontjára vonatkozólag kell vizsgálni, valamint a hátrányos és halmozottan hátrányos helyzet a kérelem benyújtásának napjától a fennálló rendszeres gyermekvédelmi kedvezmény időtartamára állapítható meg.

Nyilvántartásunk alapján, a hatályos jogszabályok szerint 2023. december hó 31-én **88** gyermek hátrányos-, **135** gyermek pedig halmozottan hátrányos helyzetűnek minősült.

2.2. Egyéb támogatások

Rimóc Község Önkormányzata rendelet alapján a közép- és felsőoktatásban részt vevő tanulók/hallgatók összesen **237 fő**, ezen tanulók/hallgatók **2.370.000.Ft** támogatásban részesültek.

2023. évben is meghirdette az Önkormányzat a „Rimóc Jó Tanulója” pályázatot. A beérkezett **17** pályázatot a testület **340.000 Ft.-al**, támogatta.

2.3. A gyermekétkeztetés megoldásának módja:

Településünkön a napi háromszori étkeztést (egyszeri meleg étkezéssel) minden intézményben biztosítjuk, a konyháról.

A Gyvt 21B §-a szerint a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő óvodás gyermekek, valamint az általános iskola 1-8 osztályába járó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermekek után a szülőnek nem kell térítési díjat fizetni, ezen körbe nem tartozó rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő gyermek, tanuló után az intézményi térítési díj 50 %-át kell fizetni.

Kedvezményes étkezésben a magasabb összegű családi pótlékban részesülő gyermekek, valamint a három- vagy több gyermekes családok gyermekei részesülnek.

A kérelmező családok visszajelzése alapján nagy segítség, hogy a jogosultság megállapításával a megadott körben az étkezés ingyenes vagy 50 % térítés köteles.

A szünetidőben a napi átlagos létszám **197 fő** volt, melyre a 2023. évben **6.261.475 Ft** összegben kaptunk állami támogatást.

A gyermekek részére változatos és sokrétű programot szerveztünk 2023. évben is.

3. Az önkormányzat által biztosított személyes gondoskodást nyújtó ellátások bemutatása

3.1. Gyermekjóléti alapellátások

A Gyvt 38. §-a értelmében az alapellátásnak hozzá kell járulnia a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének, jólétének, családban történő nevelésének elősegítéséhez, a veszélyeztetettség megelőzéséhez, és a kialakult veszélyeztetettség megszüntetéséhez, valamint a gyermek családból való kiemelésének megelőzéséhez.

Az alapellátás intézményei közül településünkön a gyermekjóléti szolgáltatás, az óvoda és az általános iskolai napközi áll a szülők és a gyermekek rendelkezésére.

3.2. Biztos Kezdet Gyerekház

A Biztos Kezdet Gyerekház célja a szociokulturális hátrányokkal küzdő, elsősorban a hátrányos helyzetű, vagy halmozottan hátrányos helyzetű gyermekek egészséges fejlődésének biztosítását támogató, fejlődési lemaradását kompenzáló, a szülői kompetenciákat erősítő, a szülő és különösen az óvodáskort még el nem ért gyermek számára együttesen biztosított társadalmi felzárkózást segítő prevenció szolgáltatás biztosítása.

A Gyerekház a gyermek és család sikeres társadalmi integrációja érdekében együttműködik különösen a gyermekjóléti szolgálattal, a védőnői szolgálattal, az óvodával, egyéb gyermekintézménnyel, valamint szükség esetén a jelzőrendszer egyéb tagjaival.

A Gyerekház szolgáltatás célja, hogy a mélyszegénységben élő, sok esetben rossz szociális és lakáskörülmények között élő, súlyos szocializációs hátrányokkal küzdő kisgyerekek és családjuk még

az óvodáskor előtt segítséget kapjanak a készségeik és képességeik kibontakoztatásához, amely a későbbi iskolai sikerességükhöz elengedhetetlenül szükséges. A Gyerekházban a gyermek egészséges fejlődéséhez szükséges fejlesztő játék, mind pedig a szülői kompetenciák növeléséhez szükséges személyi és tárgyi feltételek biztosítottak.

Községünkben 2006. év óta működik a Gyerekház, ahol **10 fő** gyermek és szülője számára biztosítjuk a fentiekben részletezett, napközbeni ellátási formát, **2 fő** szakszemélyzet közreműködésével.

3.3. Gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekjóléti szolgáltatást Szécsény és Térsége Humánszolgáltató Központon keresztül látja el az Önkormányzat. Itt lehetőség nyílik a gyermekjóléti feladatok szakszerű ellátására.

A Gyermekjóléti Szolgálat, szervezési, szolgáltatási és gondozási feladatokat lát el a szociális munka módszereivel. Négy területen működik:

1. a gyermekek családban történő nevelkedésének elősegítése.
2. a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése.
3. a gyermek veszélyeztetettségének megszüntetése.
4. a családjából kiemelt gyermek visszahelyezésének elősegítése, ill. utógondozása.

1. A gyermek családban történő nevelésének elősegítése

- A **gyermeki jogokról és kötelességekről**, a gyermek fejlődését biztosító támogatásokról való tájékoztatás, a támogatásokhoz való hozzájutás segítését a családgondozó segíti.
- A pszichológiai, a nevelési, az egészségügyi, a mentálhigiénés **tanácsadáshoz** való hozzájutást szintén a szolgálat munkatársai segítik.
- A **szociális válsághelyzetben lévő várandós anya támogatása**, segítése, tanácsokkal való ellátása. Folyamatosan kapcsolatot tartunk a védőnővel, aki leghamarabb találkozik a családdal a terhes anya és a csecsemő gondozása során. A várandós kismamák gondozása, egyben együttgondozást is jelenthet, de a családgondozó ilyen esetben mindig konzultál az illetékes védőnővel. Jellemző problémátípusok a gyermeknevelési kompetencia hiányosságai, a felelős családtervezési modell hiánya, lakhatási, megélhetési problémák.
- A **hivatalos ügyek intézésének** segítése, hivatalos kérelmek benyújtásának segítése a különféle ellátások igénylésénél (családi pótlék, gyes, gyed, anyasági támogatás, babakötvény, gyermekvédelmi kedvezmény, stb..).

2. A gyermek veszélyeztetettségének megelőzése

A Gyvt. 17 §-a szerint alaptevékenységük keretében gyermekvédelmi rendszerhez kapcsolódó feladatot látnak el: az egészségügyi szolgáltatást nyújtók (védőnő, házorvos) a közoktatási intézmények (óvoda, iskola) a személyes gondoskodást nyújtók (családsegítő) rendőrség, ügyészség, bíróság, társadalmi szervezetek, egyházak, alapítványok. Ezen intézmények a jelzőrendszer tagjai.

A jelzőrendszer tagjai kötelesek egymással együttműködni, és egymást kölcsönösen tájékoztatni a gyermek családban történő nevelkedésének elősegítése, a veszélyeztetettség megelőzése érdekében.

Az elmúlt évben azt tapasztaltuk, hogy jellemzően „sokproblémás” családok kerülnek a látókörünkbe, egyre komplexebb és mélységében nehezebben felszínre hozható nehézséggel küzdenek a családok. Nagyon sokan élnek a gyermek fejlődését nehezítő körülmények között, nélkülözésekkel küszködve. Egyre gyakoribbak a gyermekek erőszakos magatartása, és egyre alacsonyabb életkorban jelentkeznek. A konfliktusba került emberek közti kommunikáció általában eredménytelen, az előítélet, a gyanakvás, a félelem, a harag irányítja őket, ami megakadályozza, hogy tisztán lássák a helyzetet, illetve felismerjék saját érdeküket.

A veszélyeztetettség megelőzésének szerves része a Szolgálat által működtetett észlelő- és jelzőrendszer, valamint segítségül szolgál még a nem állami szervek bevonása is.

A gyermekjóléti szolgálatnak sikerült megfelelő kapcsolatokat kialakítani a jelzőrendszer tagjaival, a tőlük kapott információk alapján nyílik mód a veszélyeztetett, elhanyagolt gyermekek feltérképezésére. Az együttműködés keretében a nevelési-oktatási intézmények felkeresése, személyes találkozás a tanárokkal, gyermekvédelmi felelőssel, esetmegbeszélések történnek. A jelzőrendszer tagjai a saját területükön végzett gyermekvédelmi munkájukkal teszik hatékonyabbá a gyermekjóléti szolgálat munkáját, hisz az időben jelzett problémákat eredményesebben lehet kezelni.

Az elmúlt évben több jelzés érkezett, a legtöbb az iskolától, igazolatlan hiányzásokról, magatartási, viselkedési problémákról, károkozásról, lopásról. Rendőrségi és ügyészségi jelzések lopással, családi botrányal kapcsolatban érkeztek. A védőnő várandós anyákról, higiéniai hiányosságokról továbbított jelzéseket. A leggyakrabban előfordult problémák a kiskorúak esetében az iskolai mulasztások, a fiatalon elkezdett szexuális élet, lányoknál a korai gyermekvállalás, higiéniai hiányosságok.

3. A kialakult veszélyeztetettség kezelése, veszélyeztetettség megszüntetése

Ahhoz, hogy a veszélyeztetettség kezelését megkezdjük, szükséges az okok feltárása. Az intézményünk látókörében lévő összes gyermeket hátrányos helyzetűnek, a védelembe vett gyermekeket veszélyeztetetteknek soroltuk be.

Az alap probléma az 50 tanítási órát meghaladó igazolatlan mulasztás, rendőrségi jelzés, többszöri családi konfliktus, szülői elhanyagolás, szülőnél meglévő alkoholprobléma, veszélyeztetés volt.

Az év során a szolgálat **12** gyermek (**7 család**) ügyében javasolt védelembe vételt, **18** gyermeket az illetékes I. fokú gyámhatóság védelembe vette. A 2023. évben védelembe vételi intézkedés alatt álló **19** gyermek, akinek gondozásában a Szolgálat családsegítője aktívan részt vesz.

A településen 2023-ban 10 fő esetében javasolta Szolgálat a gyermekek nevelésbe vételét.

Ezek a gondozási tevékenységek elengedhetetlenek voltak.

Egyre több olyan kliens is felkeresi a szolgálatot tanácsért, hivatalos ügyekben való segítségnyújtásért, illetve konfliktuskezelésekkel kapcsolatban, akikkel korábban a családgondozók nem is álltak kapcsolatban. Ezeket az ügyfeleket általában egyszeri esetként kezeljük. Ennek száma a 2023. évben **50 esetben, 26 fő** volt.

4. A családba való visszahelyezés elősegítése

A gyámhivatal a gyermeket átmeneti nevelésbe veszi, ha a gyermek fejlődését családi környezete veszélyezteti és a veszélyeztetettség az alapellátás keretében nyújtott szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem sikerült megoldani. szolgáltatásokkal, valamint védelembe vétellel nem sikerült megoldani.

Családgondozók segítő munkájának elsődleges célja, hogy a szülő, gyermeknevelési körülménye javuljon, képes legyen az alapvető gondozási-nevelési feladatok ellátására.

Munkánk során hangsúlyozzuk a családi kapcsolatok ápolását, hogy ezáltal a gyermek visszakerülhessen vérszerinti családjába.

A tapasztalat sajnos az, hogy a családok anyagi és egyéb életkörülményei a gyerekek kiemelésé után nem változik pozitívan oly módon, hogy a gyerekek haza kerülhessenek. Minél hosszabb idő telik el a családból való kiemelésről, annál nehezebb a visszaút. Bízunk benne, hogy az átmeneti nevelésbe vételi esetek visszatartó erőként hatnak az itthon maradt, fokozottan veszélyeztetett gyerekek és szüleik számára.

A Gyermekjóléti Szolgálat legnagyobb kihívásai közé tartozik a mélyülő szegénység okozta hátrányok, a gyermekek iskolai tankötelezettség irányába való motiválás - ami sokszor egyoldalú, szülői együttműködés híján-, valamint a 16. életévet betöltött fiatalokkal való szociális munka, akik már nem tankötelezettek, és valamilyen oknál fogva az iskolai kudarcok által nem látják jövő-perspektívájukban a tanulás eredményét. A 16. életévet betöltött és már az oktatási rendszerben jogvisztonnyal nem rendelkező gyermekek az illetékes járási hivatal foglalkoztatási osztályán álláskeresőként regisztrálhatnak, azonban semminemű ellátásra nem jogosultak, igényeik viszont egyre magasabbak.

3.4. Személyi és tárgyi feltételek:

A településen 1 fő családgondozó – hetente két napon, hétfőn és szerdán – látja el a feladatokat. A tárgyi feltételeket az önkormányzat a Hivatal épületében – külön bejárattal rendelkező helyiségben – biztosítja. A családgondozókkal való kapcsolattartás folyamatos, az együttműködés megfelelő.

A Gyermekjóléti Szolgálat 2023. évi tevékenységéről külön beszámoló készült melyet a családgondozó készített el és az értékelés mellékletét képezi.

3.5. A gyermekek napközbeni ellátása:

Annak a gyermeknek a napközbeni felügyeletét, gondozását, nevelését, foglalkoztatását és étkezését kell megszervezni, akinek szülei, gondozói munkavégzésük, munkaerőpiaci részvételt elősegítő programban, képzésben való részvételük, vagy betegségük, illetve egyéb ok miatt a napközbeni ellátást nem képesek biztosítani. A napközbeni ellátás keretében biztosított ellátás időtartama lehetőleg a szülő munkarendjéhez igazodik. A napközbeni ellátást különösen olyan gyermek részére kell megszervezni, akinek fejlődése érdekében állandó napközbeni ellátásra van szüksége, illetve akit egyedülálló vagy időskorú nevel, vagy ahol három vagy több gyermeket nevelnek, kivéve azt, akire nézve eltartója gyermekgondozási díjban részesül, illetve akinek szülője, gondozója szociális helyzete miatt az ellátásról nem tud gondoskodni.

A gyermekjóléti alapellátás keretében – az 1997. évi XXXI. törvény 41. § szakasza értelmében – napközbeni ellátást – a gyermekek életkorának megfelelően – bölcsődében, családi napköziben, családi gyermekfelügyelettel, házi gyermekfelügyelettel, vagy alternatív napközbeni ellátással kell megszervezni.

A településen egyik ellátási formát sem tudja biztosítani az önkormányzat.

4. A felügyeleti szervek által gyámhatósági, gyermekvédelmi területen végzett szakmai ellenőrzések tapasztalatainak, megállapításainak bemutatása

2023-ban a Nógrád Vármegyei Kormányhivatal Szociális és Gyámhivatala a gyámhatósági és gyermekvédelmi területen a hivatalnál vizsgálatot nem végzett.

5. Jövőre vonatkozó javaslatok, célok meghatározása a Gyvt. előírásai alapján:

A gyermekek védelme vonatkozásában a jövőre vonatkozó céloknak, elképzeléseknek arra kell irányulniuk, hogy a település megfelelő környezeti feltételeket jelentsen a felnövekvő fiatal korosztály számára, ahol otthonosan érzik magukat, ahol kiszámíthatóak az életviszonyaik, ahol problémák esetén szakértő segítséget találnak azok megoldásához.

2024-ben kiemelt cél a prevenció terén a hatékonyság növelése. A szolgáltatói szemlélet fenntartásával a lakosság bizalmának növelésével egyrészt a jelzésre kötelezettek felelősségvállalását növeljük, másrészt a segítségre szorulókat erősítjük abban, hogy bajban, krízishelyzetben is érdemes

felkeresni a Gyermekjóléti Szolgálat szakembereit.

A Gyermekjóléti Szolgálat a jelzőrendszer tagjaival együtt az alábbi területeken látja szükségesnek stratégiai beavatkozást a gyermekek helyzetének javítása érdekében.

1. *A gyermekeket és fiatalokat körülvevő devianciához vezető rizikófaktorok elemzése*

A komplex és hatékony megoldás keresése során szükségesnek tartjuk a magatartási és viselkedészavarokkal küzdő gyermekek számának csökkentését, a családi ártalmak csökkentését, a „dízájner” drogok használatának következményeivel kapcsolatos hatékony információnyújtást.

2. *Önkéntes tevékenység népszerűsítése, önkéntesek fogadása, közvetítése*

Az egyéni, szabad akaratból, pénzügyi ellenszolgáltatás nélkül más hasznára történő segítségnyújtás népszerűsítése különösen a fiatalok tekintetében. Elősegítve ezzel a középiskolai tanulmányukat végző fiatalok 50 órás önkéntes tevékenységének teljesítését.

6. A bűnmegelőzési program főbb pontjainak, valamint a gyermekkorú és a fiatalkorú bűnelkövetők számának az általuk elkövetett bűncselekmények számának, a bűnelkövetés okainak bemutatása

Rimóc Község Önkormányzata 2023. évben nem rendelkezett bűnmegelőzési koncepcióval. Mint már korábban megállapításra került, a 18 év alattiak esetében az iskolai tankötelezettség megszegése, magatartás és viselkedés zavarok miatti jelzések a jellemzőek.

A szabálysértés és a bűncselekmény elkövetése általában a fiatalkorúakra jellemző, de sajnos már a gyermekkorúak körében is előfordul. Bár a kutatások azt mutatják, hogy nem egyértelműen a serdülőkor pszichológiai problémái vezetnek a bűncselekmények elkövetéséhez, mégis meghatározó szerepet játszik a fiatalkori bűnelkövetés kialakulásában, hiszen felerősítheti a fiatalkorúban a negatív környezeti hatásokra (akár családban, akár a baráti társaságban) való érzékenyebb reakciót.

A rendőrség adatai szerint településünkön az elmúlt évekhez hasonlóan az első helyet továbbra is a vagyon elleni bűncselekmények (lopás) foglalják el. Sajnos településünkön is jelen van – különösen a fiatalkorúak körében – a drogfogyasztás, terjesztés. A település közterületein jellemző a rongálás, mások munkájának rombolása, semmibe vétele. Sajnos már az általános iskolában is megfigyelhető az agresszivitás, a verekedés, a lelki terror alkalmazása a „gyengébb” gyermekekkel szemben.

Közös erőfeszítések történnek a gyermek és fiatalkorúak, továbbá az ifjú felnőtt korosztály elkövetővé válásának megelőzéséért - az említett korosztályok célirányos preventív nevelésével -, a droghasználat és kábítószer-bűnözés megelőzéséért, kezeléséért – fokozott hatósági tevékenység mellett -, a családon belüli erőszak megelőzéséért, a megtörtént esetek megfelelő kezeléséért – esetleg a korai problémafeltárás lehetőségével.

Ahhoz, hogy a település minden lakója számára élhető maradjon, a gyermekekben megmaradjon a biztonság érzete, szükség van az önkormányzat, az intézmények dolgozóinak, a jelzőrendszer tagjainak, a civil szervezeteknek, az egyházak képviselőinek, a rendőrségnek, mindannyiunknak a hatékony együttműködésére, felelősségvállalására.

7. A települési önkormányzat és a civil szervezetek közötti együttműködés keretében milyen feladatok, szolgáltatások ellátásában vesznek részt civil szervezetek

Településünk életében fontos szerepet játszanak a civil szervezetek, egyesületek.

Általuk lehet összefogni a lakosságot, szabadidős programokat szervezni, hagyományt teremteni, megőrizni.

A Polgárőrség segítségét az óvodai és egyéb szabadidős rendezvények alkalmával továbbra is rendszeresen igénybe vesszük, ők készséggel támogatnak. A Polgárőrség tagjai sorába sajnos egyre kevesebb fiatal felnőtt jelentkezik.

A gyermekjóléti szolgálat alapvető prevenciós feladata, és a településünkön működő minden intézmény feladata is, hogy a gyermekek veszélyeztetettségének időben történő felismerése érdekében hatékony észlelő- és jelzőrendszert működtessen. A jelzőrendszer tagjai mindazok a szakemberek, akik bárhol, bármilyen formában kapcsolatba kerülnek a gyermekekkel. A jelzőrendszer tagjaival – védőnő, háziorvos, családgondozó, óvónők, tanítók, tanárok - a rendszeres kapcsolattartás megvalósul, az együttműködés alapja a jól működő személyes kapcsolat.

Rimóc, 2024. június 26.

Rózsavölgyi Tibor
jegyző

Záradék:

A 2023. évi átfogó gyermekvédelmi értékelést Rimóc Község Önkormányzatának Képviselő-testülete a .../2024. (VII.4.) önkormányzati határozatával elfogadta.

Szécsény és Térsége Humánszolgáltató Központ
Család-és Gyermekjóléti Szolgálat
3170 Szécsény, Rákóczi út 41. Tel: 32 / 370 - 011
email: szeccsenygyjsz@gmail.com

Rimóc

CSALÁD- ÉS GYERMEKJÓLÉTI SZOLGÁLAT

2023. ÉVI BESZÁMOLÓJA

Készítette: Dr. Gencsi Zsolt
esetmenedzser

Rimóc településen a Szécsény és Térsége Humánszolgáltató Központ által biztosított alapszolgáltatások:

Az 1997. évi XXXI. Gyvt. (40.§ és 40/A.§) alapján személyes gondoskodást nyújtó alapellátás:

- **Család- és gyermekjóléti szolgáltatás**
- **Család- és gyermekjóléti központ**

illetve az 1993. III. évi szociális törvény alapján személyes gondoskodást nyújtó szociális alapszolgáltatás:

- **Közösségi szolgáltatások: közösségi ellátás - közösségi szenvedélybeteg ellátás**

I. Család- és Gyermekjóléti Szolgálat működésének bemutatása

A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat Rimóc településen biztosítja a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 40.§-ban foglaltakat, valamint a szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvény 64.§ szerinti családsegítést.

Gyermekjóléti szolgáltatás a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődésének jólétének a családban történő nevelésének elősegítés célzó feladatellátás.

A családsegítés a szociális vagy mentálhigiénés problémák, illetve egyéb krízishelyzet miatt segítséget igénylő személyek, családok számára az ilyen helyzethez vezető okok megelőzése, a krízishelyzet megszüntetése, az életvezetési képesség megelőzése céljából végzett feladatellátás.

Rimóctelepülésen a Szolgálat területi irodája megfelel a törvényi és szakmai feltételeknek. Tömegközlekedéssel könnyen megközelíthető, főút mellett helyezkedik el. Az épület akadálymentesített, az anonimitás és diszkréció biztosított. Az ügyfelek fogadására külön helyiség áll rendelkezésre.

A Szolgálat fogadó ideje:

Hétfő, kedd , szerda 9 - 12 óra

Területi munka: hétfő, kedd, szerda 12 - 15 óra

Személyi feltételek:

1 fő családsegítő, közép fokú végzettséggel rendelkezik.

Tárgyi feltételek:

Telefon, nyomtató-fénymásoló, számítógép használata biztosított.

Ellátandó célcsoport:

Az ellátási területen élő szociális és mentálhigiénés problémákkal küzdő veszélyeztetett és krízishelyzetben lévő családok, egyének, veszélyeztetett és hátrányos helyzetben lévő gyermekek (0-18), azok szülője vagy más kapcsolattartásra jogosult hozzátartozó.

Az észlelő- és jelzőrendszer által küldött egyének és családok, ill. mindazok, akik problémájukkal az intézményhez fordulnak.

II. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége - gyermekjóléti szolgáltatás

A gyermekvédelmi alapellátás keretében a gyermekek és családjaik együttműködése az önkéntességen alapul. A család felkeresése a jelzőrendszer által történt jelzés alapján történik, ill. akik a Szolgálat segítségét kérik.

Sok esetben egyszeri esetkezelés alkalmával (probléma megbeszélése, segítő beszélgetés, tanácsadás, információnyújtás, közvetítés, hivatalos ügyek intézése) az ügyintézés lezárható.

Egyszeri esetkezelés alkalmával lezárult esetekben résztvevő gyermekek száma: 19 fő

Egyszeri esetkezelés alkalmával lezárult esetekben résztvevő családok száma: 9 család

Egyszeri esetkezelés alkalmával lezárult esetekben résztvevő gyermekek (19 fő):

- 15 fő: iskolai igazolatlan hiányzás
- 1 fő: nagykorú vált.
- 3 fő: alapellátásba került.

Vannak problémák, melyek igénylik a család gondozását, és a Szolgálat általi folyamatos figyelemmel kísérést. Az **alapellátásban** történő családgondozás esetén a családsegítő szükség szerint havonta 1-3 alkalommal keresi fel a családot. A veszélyeztetettség megszüntetése érdekében kapcsolatot tart a jelző rendszer tagjaival. Tájékoztatást ad az igénybe vehető szociális ellátásokról, ügyintézésben, kérvények kitöltésében, kérelmek megfogalmazásában nyújt segítséget, és támogatja a családot a problémák megoldásában.

Alapellátásban gondozott gyermekek száma: 12 fő

Alapellátásban gondozott családok száma: 7 család

Az alapellátásban való gondozás indokltsága (12 fő):

30 órán túli igazolatlan hiányzás / rendőrségi jelzést követően családsegítő megítélése szerint / védelembevétel megszüntetését követően / gyermekhántalmazás gyanúja / szülői elhanyagolás / nem megfelelő együttműködés / egyéb esetben családsegítő megítélése szerint

- 1 fő: igazolatlan óvodai hiányzás
- 9 fő: Veszélyeztető lakhatási körülmények, és igazolatlan iskolai hiányzások
- 2 fő: Elhanyagoltság, és veszélyeztető körülmény

Az év során 12 alapellátás keretein belül gondozott gyermek volt.

	0-2 év	3-5 év	6-13 év	14-18 év	Összesen
Fiú	2	1	3	1	7
Lány	1	2	1	1	5
Összesen	3	3	4	2	12

Amennyiben a családsegítő úgy látja, hogy a veszélyeztetettség egyszeri esetkezeléssel, ill. alapellátás keretén belül nem szüntethető meg, vagy az együttműködés nem megfelelő, kezdeményezi a Család- és Gyermekjóléti Központnál a **gyermek védelembe vételét**.

A gyermek családból való azonnali kiemelése a családsegítő javaslatára abban az esetben történik, ha a gyermek testi, értelmi, érzelmi és erkölcsi fejlődését családi környezete vagy

önmaga súlyosan veszélyezteti, és azonnali intézkedés szükséges. A további hatósági intézkedések (védelembevétel, családbafogadás, nevelésbe vétel, ideiglenes elhelyezés) a Központ hatáskörébe tartozik.

A gyermekjóléti szolgáltatás alakulása szakmai tevékenység (forgalmi napió) szerint

Információnyújtás	252
Tanácsadás	282
Segítő beszélgetés	248
Hivatalos ügyintézésben segítségnyújtás	50
Családlátogatás	255
Tájékoztatás szülő és gyermek kötelességeiről	114

Szolgálat tevékenysége az észlelő- és jelzőrendszer működtetésével kapcsolatban

Jelzőrendszer tagjai:

- az egészségügyi szolgáltatást nyújtók, így különösen a védőnői szolgálat, a házi orvos, a házi gyermekorvos,
- a személyes gondoskodást nyújtó szolgáltatók,
- a köznevelési intézmények: óvoda, iskola
- a rendőrség,
- az ügyészség,
- a hírség,
- a pártfogó felügyelői szolgálat,
- az áldozatsegítés és a kárenyhítés feladatait ellátó szervezetek,
- a menekülteket befogadó állomás, a menekültek átmeneti szállása,
- az egyesületek, az alapítványok és az egyházi jogi személyek,
- a munkaügyi hatóság,
- a javítóintézet,
- a gyermekjogi képviselő
- a gyermekvédelmi és gyámügyi feladatkörében eljáró fővárosi és megyei kormányhivatal
- az állam fenntartói feladatainak ellátására a Kormány rendeletében kijelölt szerv

Írásbeli jelzés 2023. évben összesen 98 db érkezett

- 78 db köznevelési intézménytől
- 20 db Védőnői Szolgálat

A 98 jelzés 82 gyermeket érintett.

A jelzőrendszer tagjaival 2 esetben történt megbeszélés az év során:

- 1 esetben a kötelező éves tanácskozás
- 1 esetben szakmaközi megbeszélés
- ezen kívül rendszeresek az esetkonzultációk a jelzőrendszeri tagjaival, főként védőnői szolgálat, ill. köznevelési intézmények dolgozóival az adott gyermek és család eseti, vagy folyamatos ügyeiről

Hátrányos/halmazottan hátrányos helyzet

Hátrányos/halmazottan hátrányos helyzet megállapítása érdekében 0 alkalommal történt környezettanulmány készítése.

III. A Család- és Gyermekjóléti Szolgálat tevékenysége - szociális segítőmunka (felnőtt korú lakosság megsegítése és támogatása)

A nyilvántartás szerint **12 fő** részesült családsegítésben Rimóc településen.

Forgalmi napló adatai (halmazott adatok)	Esetek száma
Éves forgalom	117
Hivatalos kapcsolattartás	14
Anyagi	40
Természetbeni	20
Foglalkoztatással kapcsolatos	4
Egészségkárosodás következménye	16
Ügyintézéshez segítségkérés	53
Információkérés	90
Segítő beszélgetés	28

Családsegítés keretén belül az alábbiakban történt segítségnyújtás:

- NYUFIG méltányossági emelés, árvaellátás, ill. egyszeri segély igénylése
- Egészségbiztosítási pénztár felé intézett egyszeri segély kérelem, MEP 1x segély
- Települési támogatási kérelem kitöltés, további kérelmek kitöltése
- RGYVK kérelmek kitöltése
- FHT (foglalkoztatást helyettesítő támogatás) ügyintézés
- Válás, gyermekelhelyezés és tartásdíj megállapítására szóló bírósági kérelmek megírása
- Részletfizetési kérelmek ügyintézése (büntetés, közüzemi szolgáltatások...)
- Hivatalos levelek, kérelmek írása
- Közműveknél védendő fogyasztó ügyintézés

- Egyéb hivatalos ügyintézés pl. telefonálás, információnyújtás, hivatalos irat értelmezése
- RSZTOP 1.1.1. adományosztás információnyújtás
- Önéletrajz írása
- Segítő beszélgetés, információnyújtás

dr. Gencsi Zsolt

dr.Gencsi Zsolt esztmenedzser

Szécsény, 2024-02-28

